

KARBI VALMISTAMINE - tööjuhend

Vajad:

- kartongi karbi kaane- ja kereosa valmistamiseks;
- 4-ja ketta tegemiseks pappmaterjali;
- pealiskangast karbi ja kaane katmiseks;
- atlasskangast karbi vooderdamiseks.

Karbi minimaalse läbimõõdu määrab tikandi suurus ja kuidas keegi seda karbile paigutada tahab - seega panna paika kaane enam-vähem täpne suurus.

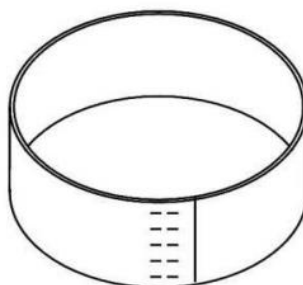
Näiteks lähtuda tikkimisraami suurusest, sealt hakata mõõte edasi aretama.

Karbi kereosa valmistamine:

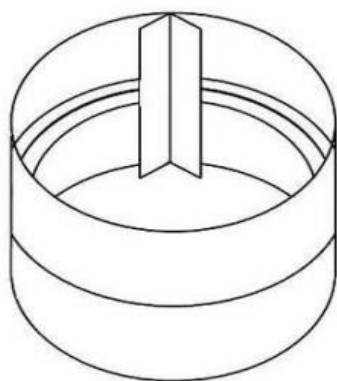
- Esmalt tee valmis karbi külg - papi mõõtu lõikamisel lähtu sellest, et pärast tikand karbi kaanele ilusasti ära mahuks, keera tugevamast/sitkemast papist rõngas, ühenduskoht õmble kokku (väikse ülekattega, mitte serv-servaga).
- Mõõda papist toru ümbermõõt.

NB! Alustamine toru tegemisest on otstarbekas just juhul, mida suurem on karbi läbimõõt. Papi kokku õmblemisel võivad tekkida väiksed nihked jms. Väiksema karbi puhul on asju lihtsam käsitleda ja seetõttu ka vea võimalus väiksem.

- Ühenda karbi kartongist küljeriba (vt joonist).

- Karbi kereosa pealisriidele arvesta igale küljele 1 cm õmblusvaru.
- Voodririie lõika pealisriidest 1,5 cm lühem ja kitsam (selleks, et vooder hiljem kortsu ei jääks).
- Pealisriie ja voodririie ühenda kõigepealt nõõpnõeltega nii, et pealiriie oleks vabalt ning voodririie pingul, kusjuures lõikeservad peaksid ühtlustuma.
- Enne pealisriide ja voodri küljeõmbluse õmblemist õmblusmasinal passita ühendatud kangadetaile võru ümber, et nad istuks kartongvõrul tihedalt.
 - * Kinnita õmblusjoon nõõpnõeltega.
 - * Õmble õmblusmasinal detailid ringiks kokku.
- Õmblusvarud triigi lahku (vt joonist).

- Pealisriide võib lõigata ka 2x laiema + õmblusvarud - siis on ta ühtlasi ka voodri eest (vt joonis).

- Pööra pealisriide parem pool välja.

- Aseta kartongist küljevõru tekkinud "toru" sisse nii, et võru jääb pealisriide ja voodri vahele ning pealiskangas ulatub üle võru serva karbi sissepoole.
- * Ühenda kangast tihedalt võru ümber pingutades lahtised lõikeservad omavahel eelpistetega kokku (vt joonist).

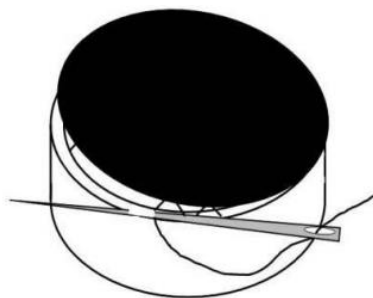
- **Mõte** – karbi vooder ei pea eraldi olema, voodriosavõib karbi kattega ühes tükis planeerida. Nii on parem ka kangast papile pingutada, sest ei pea jälgima karbi ülaservas voodriosa kaugust kogu karbi ulatuses. Pingutamisel võib voodriõmblus kergesti kohalt nihkuda.

Arvuta põhja raadius:

ringi ümbermõõt = $2 \cdot p \cdot r$, kus $p = \text{"pii"} = 3,14$;
raadius $r = \text{ringi ümbermõõt} / 2p$

- Kui papist põhi välja lõigatud, proovi selle sobivust toruga.
- Kata papist toru seest ja väljast kangaga, samuti kata kangaga papist põhi.
- Vormista karbi põhjadetail ja voodriketas analoogselt karbi kaane vastavate detailidega (vt kaane valmistamine).
- Kontrolli põhja suuruse sobivust võru peal. Vajadusel korrigeeri. Karbi põhi peaks olema kaanest mõned mm väiksem, samuti voodriketas.
- Õmmelda kokku karbi põhi ja küljed (analoogne karbi kaanedetaili töötlemisega). See on üsna vaearikas tegevus, sõltub kangast ja sellest, kui pingule see on tõmmatud. Samas, mida paremini kangas on pingutatud, seda kenam saab lõpptulemus. Soovitav kasutada kõverat nõela (polstrinõel), see teeb ühendamise tunduvalt lihtsamaks.

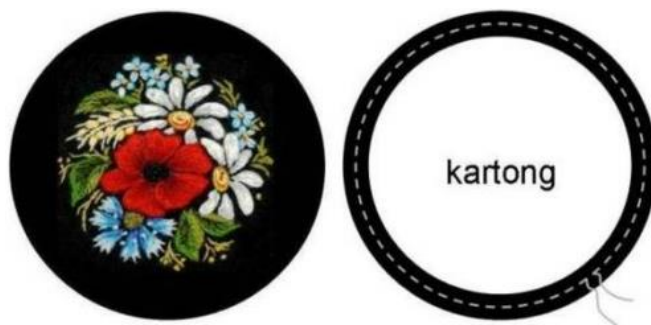
- Töötle voodriketas! See on natuke väiksem kui välimine põhi, kata samuti kangaga.
- Sisu peab karpi sisse minema tihkelt, siis ei kuku see välja. Siin on olulised isegi 1-2 mm. Probleemi korral, kui põhi tahab ikkagi välja kukkuda, pane kahe põhja vahele natuke liimi kaane puhul targem

- Kaane serva jaoks võta aluseks kangaga kaetud karbi ümbermõõt ja anda sellele avarusvaru - arvestama peab, et papist rõngas tuleb veel katta kangaga ja kaas peab karbile peale minema, ilma, et loksuma jääks või oleks ka liiga tihke. Tähelepanu võiks pöörata ka karbi ja kaane serva kõrguse omavahelisele proportsioonile (et oleks silmale ilus vaadata).
- Järgneb kaane tegemise tehnoloogia, kus valemid analoogsed kui põhja tegemisel. NB! Mõelda, kuhu mustri suhtes paigutada karbi serva õmblusjoon. Lähtuda võib loogikast, et karpi ette võttes keeratakse tikand enda suhtes otse ja on igati parem, kui mingi õmblus vaadet ei risusta. Tõenäoliselt on parim see paigutada 90-kraadise nurgaga (nt tikitud kimbu suhtes küljele).

Kaane valmistamine:

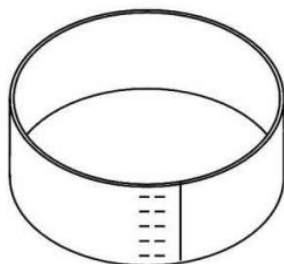
- Kaane läbimõõdule tuleb kangal lisada 2 cm õmblusvaru.
- Tikandiga pealisdetailile õmble lõikeservast 1 cm kaugusele krookniit.
- Aseta papist ketas riidedetaili pahemale poolele (vt jooniseid).

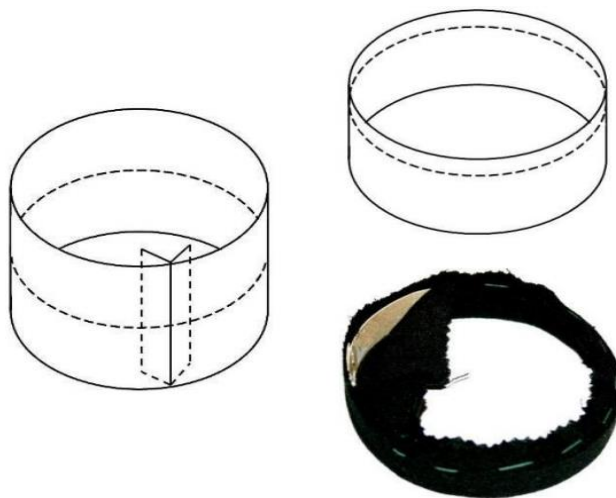
- Pinguta kaanedetail krookniidist tõmmates pappkettale.
- Õmblusvarud kinnita õmblusvarust õmblusvaruusse kulgevate niidijooksudega (vt jooniseid).

- Kartongiriba pikkus sõltub kaane diameetrist, laius võiks olla min 2 cm. *
- Pealisriide laius kaane võru jaoks peab olema 2x laiem kui kartongiriba + 2 cm õmblusvaruks = 6 cm.
- Ühenda kartongist servariba võruks eelpistetega. Võid naaskliga augud ette torgata (vt joonist).

- Kaane võru pealisriide ühenda ringseks õmblusmasinal või käsitsi tikkpistetega.
- Triigi õmblusvarud lahku.
- Pööra pealisriide parem pool välja.
- Aseta kartongvõru pealisriide sisse.
- Lahtised lõikeservad ühenda kangast tihedalt võru ümber pingutades eelpistetega omavahel kokku (vt jooniseid).

- Õmble võru kaane kettadetaili külge salapistetega, haarates nõelaotsale kangast nii võrult kui kaanekettalt (vt joonist).

- Voodriks vali õhem atlasskangas - viskoossiid, polüestersiid vmt.
- Kaane sisemine ketas (voodridetail) peab olema pealmisest väiksem ca 2 mm.
- Voodririie kroogi pappkettale analoogselt kaanekettaga (vt jooniseid).

- Suru kaane sisemine ketas (voodridetail) valmis kaane sisse. Voodriketas peab jääma nii tihedalt, et ta ei kukuks välja.

